

СУТНІСТЬ ОБОВ'ЯЗКУ ДЕРЖАВИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СХОРОННІСТЬ ЛІСОВОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Барчук В. О.

*кандидат юридичних наук,
керівник ДП «Старшчський військовий лісгосп»
м. Луцьк, Україна*

Максимчук В. В.

*директор ДП «Волинський військовий лісгосп»
м. Луцьк, Україна*

Ліси життєво необхідні для життя на Землі. Вони очищають повітря, фільтрують воду, запобігають ерозії ґрунтів та діють як важливий буфер проти зміни клімату. Ліси є домом для великої кількості різноманітних рослин та тварин у світі та забезпечують основні природні ресурси від деревини та продуктів харчування до лікарських рослин. Ліси також підтримують життя місцевих громад та допомагають їм процвітати [1]. Зокрема Н. Бондарчук уточнює, що лісові ресурси виступають основним джерелом деревини та іншої лісової продукції, технічної і лікарської сировини, що використовуються в цілях задоволення потреб різних галузей господарства та населення. В економічному значенні ліс є основою паперової, меблевої та інших галузей промисловості. Виконуючи важливу екологічну функцію, ліс є незамінним джерелом поліпшення клімату [2, с. 276]. Крім того, ліси, як складова частина біосфери Землі, за рахунок своїх екологічних властивостей здійснюють клімато-регулюючі, захисні, рекреаційні та санітарні функції в природному середовищі. І врешті-решт, в умовах перманентної урбанізації суспільства, збільшення масштабів господарської діяльності в планетарному значенні саме ліси виконують дуже важливі в життєдіяльності людей естетичну, культурно-оздоровчу та науково-пізнавальну функції [3, с. 25]. Тому зрозуміло, що без належного правового впливу та адміністративно-правового регулювання охоронного характеру у сфері забезпечення збереження лісової екосистеми унеможливлене раціональне використання лісових ресурсів та підтримання оптимального рівня екологічної безпеки життєдіяльності людини.

Але ліси у всьому світі знаходяться під загрозою. Незважаючи на ключову роль, яку ліси відіграють у світовому екологічному та економічному здоров'ї, ми продовжуємо втрачати ліси разом із тваринами, які знаходяться під загрозою зникнення, що мешкають у них [1]. Наразі загальна площа лісового фонду України становить –

10,4 млн га, із яких вкритих лісовою рослинністю – 9,6 млн га. Лісистість території країни становить 15,9%. За 50 років площа лісів зросла на 21%, а запас деревини майже у три рази [4]. Лісовими ресурсами найкраще забезпечені Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька та Закарпатська області, а найгірше – Миколаївська та Херсонська області. Однак можна спостерігати інтенсивну рубку гірських лісів, за останні 40 років зникла значна частина лісового покриву, що вже сьогодні має катастрофічні наслідки. Українські Карпати не здатні утримувати вологу. Вода, яка дуже швидко стікає в долини, створює масштабні екологічні лиха, зокрема зсувів та ерозії ґрунтів, селевих потоків, карстових явищ тощо. Тобто Україна, маючи потужний природно-ресурсний потенціал, нераціонально його використовує, наносячи значної шкоди навколишньому середовищу, що вже сьогодні має катастрофічні екологічні наслідки. На ситуацію також впливають такі фактори як: ведення бойових дій на сході України; відсутність реальних джерел стабільного інвестування в економіку; зростаючий рівень всеохоплюючої корупції; недостатня підтримка державою малого та середнього бізнесу тощо [5, с. 266–267].

Отже, сьогодні вкрай актуальним є питання забезпечення з боку держави схоронності лісового фонду України усіма доступними способами та засобами, основними з яких традиційно вважаються ті, що передбачені актами адміністративного законодавства.

Література:

1. Responsible Forestry: Overview. World Wildlife Fund. 2021. URL: <https://www.worldwildlife.org/industries/responsible-forestry>
2. Бондарчук Н.В. Актуальні питання правового режиму лісів України. *Часопис Київського університету права*. 2012. № 4. С. 276–279.
3. Волков О. Адміністративно-правове забезпечення використання й охорони лісового фонду України : дис. ... канд. юр. наук : 12.00.07. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 264 с.
4. Загальна характеристика лісів України. Державне агентство лісових ресурсів України. 2021. URL: <https://forest.gov.ua/napryamki-diyalnosti/lisi-ukrayini/zagalna-harakteristika-lisiv-ukrayini>
5. Замятіна Н. В. Природно-ресурсний потенціал регіонів України як чинник економічного зростання. *Проблеми регіоналістики: минуле, сучасне, майбутнє* : матеріали Науково-практичної Інтернет-конференції. КНЕУ, березень 2017 р. С. 265–267.